Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 62/2024 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen AVH:n, aivovammojen ja TIA-oireiston hoidosta sekä yhdenvertaisuuden toteutumisesta hoidossa ja kuntoutuksessa

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Merja Kyllösen /vas näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 62/2024 vp:

> Miten varmistetaan AVH-tapahtumien, aivovammojen ja TIA-oireiston hoidossa ja kuntoutuksessa yhdenvertaisuuden toteutuminen kattavasti hoitoketjuissa koko Suomen alueella?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Aivoverenkiertohäiriö -tapahtumien, aivovammojen ja TIA-oireiden ennalta ehkäisyyn, hoitoon ja kuntoutukseen on kiinnitetty huomiota jo useita vuosia. Pääministeri Orpon hallitusohjelmassa kiinnitetään erityisesti huomioita mm. aivoverenkierron häiriöiden, sydän- ja aivoinfarktien ja muiden kansansairauksien ennaltaehkäisyyn sekä kuntoutuksen uudistamiseen.

Käypä hoito -suosituksen mukaisen moniammatillisen kuntoutuksen järjestämiseen alueellisesti vaikuttaa kuntoutushenkilöstön saatavuus. Osalla hyvinvointialueista on pulaa sekä puheterapia- että toimintaterapiapalveluista. Tämä ongelma on tunnistettu hyvinvointialueilla. Ratkaisuja on etsitty kehittämällä hoitopolkuja ja etäpalveluita sekä muita uusia kuntoutumista tukevia palveluja. Esimerkiksi Hyvän työn ohjelmassa jaettiin tämän vuoden alussa hyvinvointialueille valtionavustusta, joka on käytettävissä sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön työnjakoa koskeviin pilotteihin. Kahdella alueella käynnistyy lääkinnällistä kuntoutusta koskevat pilotit. Hallitus pyrkii parantamaan sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön saatavuutta Hyvän työn ohjelman kuudella sisältökokonaisuudella, joihin jokaiseen sisältyy useita toimenpiteitä.

Käypä hoito -suositukset korostavat kuntoutuksen välitöntä aloittamista sekä riskitekijöihin vaikuttamista mm. elintapaohjauksella sairauden pahenemisen ehkäisemiseksi. Kansallisella hyvinvoinnin ja terveyden Terveydeksi -ohjelmalla vähennetään kansansairauksien riskitekijöitä sekä Suomi liikkeelle -ohjelma vahvistaa elintapaohjausta ja neuvontaa sekä edistää erilaisia liikuntamahdollisuuksia. Hallitus on kohdentanut rahoitusta molemmille ohjelmille.

Ennaltaehkäisyn ja tehokkaan akuuttivaiheen kuntoutuksen lisäksi on tärkeä tunnistaa myös lievemmät toimintakykyyn vaikuttavat oireet, jotta niihin pystytään vaikuttamaan neuvonnalla, ohjauksella tai lääkinnällisellä kuntoutuksella ajoissa, ennen kuin ne johtavat vaikeampiin työ- ja toimintakyvyn rajoituksiin. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisemassa oppaassa Valtakunnalliset lääkinnälliseen kuntoutukseen ohjaamisen perusteet kiinnitetään huomiota kuntoutuksen varhaiseen tunnistamiseen, eri ikäisten kuntoutuksen erityispiirteisiin sekä kuntoutumista tukeviin palveluihin ja ympäristöihin.

Käypä hoito -suositukset, kiireettömän hoidon perusteet, lääkinnälliseen kuntoutukseen ohjaamisen opas ja jaetut hyvät käytännöt sekä käynnissä olevat ohjelmat antavat hyvän pohjan hyvinvointialueiden hoito- ja kuntoutuskäytäntöjen yhtenäistämiselle.

Helsingissä 18.3.2024

Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso